

ידידי הגדול אשר חיבר רבינו החיד"א ז"ל - עם קצת הוספות בנ"ל

בלא ברכה תחילה וסוף. אכלנו למלא בטנו, ולא חשבנו להיות בריאים לעבוד ה' ושאר כוונות טובות. אמצנו את לבנו. אכזרים היינו. אסרנו את המותר, ואת האסור התרנו. אסרנו לאחרים והתרנו לעצמנו. אכלנו בלי נטילת ידים. אכלנו מסעודה שאינה מספקת לבעליה:

שאינו נקי. הוצאנו מרשותינו בשבת לרשות הרבים וכרמלית. הקשינו עצמנו לדעת. הכינו רעינו ונשותינו. התפללנו וקרינו קריאת שמע ולבשנו תפילין קודם זמנם. הטרחנו על הצבור. הסתפלנו בערוה ובפני רשעים. [הסתכלנו בנשים ליהנות מהן]:

והרשענו. [פי' הרשענו אחרים, שנעשו רשעים על ידינו]. והרבינו פשע ורשע לבלי חק. ויעדנו עצמנו למחלוקת ולעבירה. ותרנים היינו בממון וזולתינו. ותרנו על כבוד ה' וכבוד התורה, ומחינו על כבודנו:

זדנו. [פי' היינו אנשי רוע לב]. זכרנו שם שמים לבטלה. זנינו אחר לבנו ועינינו. זוללים וסובאים היינו. זלזלנו באבינו ואמנו ורבותינו. זלזלנו בתורה. זלזלנו בחכמים. זלזלנו בנטילת ידים. [זלזלנו בכבוד שבתות וימים טובים]. זרקנו הצפרנים. זכינו החייב וחיבינו הזכאי:

חמסנו. [חמס הוא גזל, כגון שיש לחבירו איזה חפץ והוא אינו רוצה למכרו ולוקח ממנו בחזקה ומשלם לו מעות כדי שיוי או אפילו יותר, רק כיון שאינו מוכר לו ברצון. זה נקרא "חמס"]. חללנו את שם קדשך, אוי לנו ולנפשנו. חללנו שבתות ומועדי קדשך. חמדנו. חנפנו. חשבנו מחשבות רעות. חשדנו בכשרים. חבקנו ונשקנו הערוה ונשותינו נדה:

טפלנו שקר ומרמה. [נתחברנו ונטפלנו עצמנו לעוברי עבירה]. טעינו בהוראה. טמאנו עצמנו ורעי'ינו. טמטמנו את לבנו. ממאחי ברית קודש. טלטלנו מוקצה ביום השבת ויום טוב. טעינו בהלכה והכרנו בטעותינו והחזקנו בטעותינו ולא הודינו על האמת:

יעצנו רע. [שלפעמים מיעץ את חבירו כדי להבאיש ריחו בפני בני אדם, או שנותן לו עצה להנאות לפי דרכו וגורם לחבירו הפסד]. יעצנו עצות רעות להעריץ ולהרבות שנאת חנם ומחלוקת וקטיגוריא. ישנו עם התפילין. ישנו ימים ולילות כבהמות ואבדנו קריאת שמע ותפלה בזמן ובצבור. ידענו הדין ועברנו עליו. ישבנו במושב לצים וסוד משחקים. יהרתי בחורתי. יחדתי עצמי עם נשים (בין נכרית או ישראלית, אפילו פנויה, וכל שכן אשת איש או ערוה):

כזבנו. [ר"ל שדיברנו דברי כזב, בין לתועלת או ללא תועלת (וגדול החטא הזה כמש"כ (תהילים ק"א) "דובר שקרים לא יכון לנגד עיני"). כעסנו בחול ושבת וטרפה נפשנו באפינו. כפרנו בכל התורה. כלינו ימינו ושנינו בהבלי העולם. כבדנו לרשעים. כסינו קלונינו. כינינו שם רע לריענו. כיונו להזיק לריענו. כבשנו שכר שכיר:

לצנו. לוצצנו. למדנו תורה שלא לשמה ושלא בקדושה ובטהרה. לא קיימנו המצוות כתקנן במחשבה ודיבור ומעשה ויראה ואהבה ושמחה. לא קיימנו אפילו מצוה אחת כתקנה. לא ענינו אמן כראוי. לא קמנו מפני שיבה ולא הדרנו תלמיד חכם. [לא שילמנו שכר פעולת שכיר בזמנו]. למדנו לתלמידים שאינם מהוגנים. לבשנו שעטנז. לא כיונו בתפילות וברכות ומצוות. לא היינו מתונים בדין. לא התנהגנו בדרך הראוי ליראי ה'. לא התפללנו בכבוד ראש ובגדי כבוד. לא קיימנו בכל יום מאה ברכות ותשעים אמינים ועשרה קדישים וארבע קדושות. לא הוכחנו את רעינו ונשותינו. לא כבדנו אבינו ואמנו ותלמידי חכמים. לא גמלנו חסד כפי שיעורינו. לא נתרחנו כראוי מהערייות ומנשינו נדה. לא יראנו את ה'. לא החזקנו במוסר. לא נסתכלנו מאין באנו ולאן אנו הולכים ולפני מי אנו עתידים ליתן דין וחשבון. לוינו ברבית. לקחנו רבית קצוצה ואבק רבית. לא קיימנו מצוות אבילות ככל דיניה. לקחנו שוחד דברים ושוחד ממון ושוחד מאוחר. לא צפינו לישועה. לא נצטערנו על חורבן בית המקדש. לא אמרנו דברי תורה על השולחן:

אשמנו. אכלנו מאכלות אסורות [נבלות וטרפות שקצים ורמשים - כידוע שבעונותינו הרבים אין אדם כמעט שניצול מאכילות שרצים, והאוכל דברים המוחזקים בתולעים דומה כאוכל במזיד]. אכלנו אכילה גסה. אכלנו ושתינו ביום הכפורים. אכלנו חוץ לסוכה אכילת קבע. אכלנו חמץ בפסח. אכלנו בלילה אחר שישנו. אכלנו

בגדנו. [אנו בוגדים בהקב"ה שמטיב עמנו לעולם ונותן לנו חיים ופרנסה. בגדנו בין אדם לחבירו וגמלנו לו רעה תחת טובה]. בטלנו תלמוד תורתך ימים ולילות. בטלנו אחרים הלומדים. בטלנו עושי מצות. באנו על כל עריות שבתורה, ושניות, ואסורי ביאה מדברי סופרים. ברכנו ברכות לבטלה, וברכה שאינה צריכה. ברכנו ברכה חסופה בלי הזכרת שם ומלכות, ובחסרון תיבות ואותיות, ובלי שום פונה. בדינו הקדמות מלבנו. בדינו חידושי תורה. בדינו אמריה. בטלנו קריאת שמע ותפלה וציצית ותפילין. בדינו אב ואם ואחינו הגדול. בדינו חכמים ויראי שמים. בטלנו רמ"ח מצות עשה מדאורייתא ומדברי קבלה ומדברי סופרים. בדינו חכמת חכמי הדורות וספריהם. בלבנו דעתנו בתפלה ולמוד בהבלי העולם הזה:

גזלנו. גנבנו מישראל ומגוים. גנבנו מקרובינו. גנבנו דעת הבריות. גנבנו חידושי תורה מאחרים. גלינו סוד. גלינו סודי תורה למי שאינם ראויים. גלינו דברי תורה לאומות העולם. גלינו עריות. גאינו במחשבה דבור ומעשה בכל מיני גאווה וזדון עד שנעשה לנו טבע ולא ידענו אם הוא גאווה. גדלנו בנינו גדולים רעים. גערנו באחרים המוכיחים לבנינו וקרובינו ורבונו עמהם והקפדנו עליהם. גלינו פנים בתורה שלא כהלכה. גערנו בעושי מצות. גממנו בלשונינו בדברי תורה ותפלה. גדלנו ושבחנו עצמינו ואפילו במה שאין בנו. גלגלנו דברים להכשיל רעינו. גמלנו רע למי שהטיב אלינו. גערנו בנשינו ובנינו ומשפחתנו שלא כדת ושללא כדין:

דברנו דומי ולשון הרע תדיר. [דיברנו דברים בטלים] ושקר וחנופה וליצנות ונבלות הפה. וכל כך נשתרשנו עד שאינו ניכר לנו האיסור ולמצוה תחשב בעינינו. דברנו בבית הכנסת ועם תפילין. דברנו באמצע תפלה, ובאמצע קריאת שמע, ובין גאולה לתפלה, ובחזרה. דברנו באמצע למועד. דברנו בשבת דבור של חול. דברנו בידון ובגודל לבב. דרשנו דרשות של דופי. דברנו בגנות חבירינו ורבותינו ואבותינו וכל מי שחייבים אנו בכבודו. דנינו לחובה לכל אדם. דנינו דין אחד לעצמינו ודין אחר לאחרים. דברנו אחד בפה ואחד בלב. דברנו לגוי בשבת לעשות מלאכת איסור. דברנו עם העריות דברי שחוק והיתול וכיוצא. דברנו במשא ומתן של תורה לקנטר ולדחות דברי זולתינו, ולהפיל האמת בעקשות ובחריפות שקר, וזלזלנו להם נגד לסברתנו ואף שהאמת אתו. דברנו זלזול על הרבנים ראשונים ואחרונים אשר בארץ החיים המה ואשר עודם בחיים, ודחינו דבריהם מבלי שכל ובלי מוסר ויראת ה'. דברנו בשבת במשא ומתן וסחורה ורינוח:

הענינו. [פי' גרמנו לעוות מה שהיה ישר, כענין המחטיא את חבירו]. הקלנו ראש. העזנו מצח. הרהרנו בעבירה. הרהרנו הרהורים רעים ביום ובלילה ובאנו לידי קרי ושקבת זרע לבטלה. הערכנו מעשה חבירינו להראות קלונו וחסרונו. הלכנו פני חבירינו ברבים. הוצאנו שם רע על החיים ועל המתים. הרהרנו הרהורים רעים בתוך התפלה ובלימוד ועם תפילין. הסחנו דעתנו מן התפילין. הסגנו גבול רעינו. הקפדנו עם נשינו ועם חבירינו. הלכנו אחר יצרנו הרע. הלכנו בקומה זקופה. הלכנו בגדולות ובנפלאות ממנו. הלכנו בגילוי הראש. הרהרנו אחרי רבותינו. הורינו הוראות בלי עיון ובלי סבא ותקף ומיד להראות גדולתנו. [הוריתי הוראות בטעות והכשלתי רבים]. הורינו הוראות בפני רבותינו. הרימונו יד על נשינו ועל חבירינו. החזקנו במחלוקת. הטלנו אימה יתירה בתוך ביתנו ועל משפחתנו. הסתפלנו בקשת ולבנה הרבה. התפללנו בלא כונת הלב. התפללנו והיינו צריכים לנקבים. התפללנו ואנו שכורים. הרהרנו דברי תורה בבית הפסא ובמבואות המטונפות ובמקום

מִרְדְּנוּ בַּמַּלְכוּת שְׁמִים. מִרְדְּנוּ בַּמַּלְכוּת בֵּית דָּוִד. מֵאֲסֹנוּ בְּבֵית
הַמִּקְדָּשׁ, וְשִׁלְשֶׁתָּן אָנוּ מִבְּקָשִׁים. מִסְרָנוּ חֲבִירָנוּ וּמִמּוֹנוּ בִּיד גּוֹיִם.
מַעֲלָנוּ בַּחֲרָם וְהַסְפָּמוֹת הַקֹּהֶל. מֵלֹאֲנוּ פִּינוּ שְׁחֹק. מִרִּינוּ דְּבָרִיָּה.
מֵאֲסֹנוּ מִשְׁפָּטִי צִדְקָה. מִרִּיתִי כִּמְשֹׂא וּכְמֶתֶן;

נֶאֱצָנוּ. [פ' גרמנו בעוונותינו עד שהכעסנו את ה', ואוי לו לעבד שמכעיס את
רבו]. נֶאֱפָנוּ בְּכָל מִיָּנִי נֶאֱוָף. נִשְׁבַּעְנוּ לְשׂוֹא וּלְשֹׁקֶר. נִשְׁבַּעְנוּ וְלֹא
קִיַּמְנוּ. נִלְכְּדָנוּ בְּסֶרֶךְ עֲבֻדָּה זָרָה בְּבָלִי דַּעַת. נִדְרָנוּ וְלֹא שְׁלֵמְנוּ.
נִהְיָנוּ מֵעוֹלָם הַזֶּה וּמִתְעַנּוּנוֹ [בלא ברכה]. נִתְּנָנוּ יָד לְפֹשְׁעִים.
נִסְיָנוּ אֶת ה' נִשְׁתַּמְשְׁנוּ בְּכִתְרָה שֶׁל תּוֹרָה. נִשְׁתַּמְשְׁנוּ בְּשִׁמּוֹת
הַקֹּדֶשׁ. נִקְמְנוּ וְנִטְרָנוּ שְׁנָאָה בָּלָב. נִשְׁכַּחְנוּ בְּנֶשֶׁךְ וּתְרִיבִית. נִתְעַצְצָנוּ
לְלִמּוּד וּלְהַתְפַּלֵּל. נִהְיָנוּ עֲצָמֵינוּ בְּרַבְנוּת וּבְשִׁרְרָה וְלֹא נִכְנַעְנוּ לִפְנֵי
מִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ. נִתְּנָנוּ דּוֹפִי בְּחֻכְמִים וְנִמְאָסוּ לִפְנֵי הַהִמּוֹן. נִהְיָנוּ
בְּמָה שֶׁמִּשְׁבַּחִים אוֹתָנוּ וְאֶפְלוּ שְׁלֹא הָיָה בָנוּ:

סָרְרָנוּ. [פ' סר לבנו מעבודת הבורא]. סוֹרְרִים וּמוֹרִים הָייְנוּ. סָרְנוּ
מֵאַחֲרֵי וּמִמִּצְוֹתֶיהָ וְתוֹרָתָהּ. סָרְנוּ מִמִּנְהֵגִים טוֹבִים. סִתְרָנוּ דְּבָרֵי
אֲבִינוּ וְדְבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ. סִקְרֵנוּ עֵין;

עֲוִינוּ. [עוון] הוּא הָעוֹשֶׂה עֲבִירָה בְּמִזִּיד לְמַלְאוֹת תַּאוֹתוֹ. עֲבָרְנוּ עַל
שֶׁס־ה' לֹא תַעֲשֶׂה דְאוֹרֵייתָא וּמִדְבָּרֵי קְבֵלָה וּמִדְבָּרֵי סוֹפְרִים, עֲלִיהֶן
וְעַל פְּרִטִּיהֶן וְעִנְפֵיהֶן וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן. עֲנִינוּ יְתוּמִים וְאַלְמָנוֹת וְאֲבִיוֹנֵי
עָמָה. עֲנִינוּ אִמּוֹן קְטוּפָה וְחִטּוּפָה. עֲשִׂינוּ עוֹל לְמִשְׁרֵתֵינוּ וְלִנְשׁוֹתֵינוּ
וְלַחֲבֵרֵינוּ. עֲנִינוּ אֶת הַדִּין. עִיוֹתָנוּ אֶת הַדִּין. עֲשִׂינוּ אֶת עֲצָמֵינוּ
כְּעוֹרֵכֵי הַדִּינִים. עֲבָרְנוּ עַל רִיב לֹא לָנוּ. עֲמַלְנוּ לְהַבְלִי הָעוֹלָם הַזֶּה
וְלֹא עֲמַלְנוּ בַּתּוֹרָה. עִסְקָנוּ בְּכָל מִיָּנִי בְטֵלָה וְלֹא עִסְקָנוּ בַּתּוֹרָה.
עֲשִׂינוּ כְּמַעֲשֵׂיהֶם. עֲבָרְנוּ עַל כ"ד דְּבָרִים שֶׁחֲיִיבִים עֲלֵיהֶם נִידוּי.
עֲכָרְנוּ יִשְׂרָאֵל. עֲשִׂינוּ עֲצָמֵינוּ עֲנֻוִים בְּפָה, וְלִבְנוּ הֶלֶךְ בְּחֻשְׁכִּים
בְּנֶאֱוָה נִסְתַּרְתָּ:

פָּשַׁעְנוּ. [פשע] הוּא כְּעִנּוּן מִרְד. [וי"ל שיש ב' מורדים, א' שמאמין בה'
ובתורה ואעפ"כ מורד ואינו רוצה לקיים המצוות; ב', שמורד מחמת שכפר
בכל]. פָּרְקָנוּ מֵעֲלֵינוּ עוֹל תּוֹרָה וּמִצְוֹת וְיִרְאַת שְׁמִים. פָּגְמְנוּ בְּרַמ"ח
אֲבָרִים וּשְׁס"ה גִּידִים שֶׁל גּוֹפְנוּ נִפְשָׁנוּ רוּחָנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ, בְּגִלְגּוֹל זֶה
וּבְגִלְגּוֹלִים אֲחֵרִים, וּבִנְפֶשׁ רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל אֲחֵרִים מִשְׁרֵשׁ נִפְשָׁנוּ
וְשִׁאֲנֵם מִשְׁרָשֵׁינוּ. פָּגְמְנוּ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים אֲצִילוֹת בְּרִיאָה
יְצִירָה עֲשִׂיָּה, וּבְכָל פְּרָצוּפֵי אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה, בְּחִיצוֹנִיּוֹת
וּפְנִימִיּוֹת, בְּעִיגוּלִים וְיוֹשֶׁר, בְּאוֹרוֹת וּנְשִׁמוֹת וּמִלְאָכִים כְּכָל־לִיָּהֵן
וּפְרִטִּיָּהֵן, אוֹי לָנוּ אָהָה עֲלֵינוּ וְעַל נִפְשָׁנוּ אוֹי לָנוּ מִיּוֹם הַדִּין אוֹי לָנוּ
מִיּוֹם הַתּוֹכָחָה. פָּגְמְנוּ בְּשִׁמּוֹת הַקֹּדֶשׁ וּבְאוֹתֵי תוֹרָה כ"ב

וּמִנְצָפ"ף, בְּהִרְהוּר בְּמַחְשָׁבָה בְּרִאָיָה וּבְרִיחָא וּבְקִלָּא בְּדְבוּר וּבְמַעֲשֶׂה.
פָּנִינוּ לְבָנוּ לְבִטְלָה. פִּירִשְׁנוּ מִן הַצְּבוּר. פִּעֲלָנוּ אָנוּ;

צָרְרָנוּ. [פ' היינו צוררים אחד לחבירו]. צִיעֲרָנוּ אֲבִינוּ וְאִמְנוּ וְחֻכְמֵי
יִשְׂרָאֵל. צִיעֲרָנוּ נְשׁוֹתֵינוּ וְכָל בְּנֵי בֵיתֵנוּ. צִיעֲרָנוּ לְמִשְׁרֵתֵנוּ. צִיעֲרָנוּ
לְרַעְנוּ. צִיעֲרָנוּ בְּעַלֵּי חַיִּים. צָלְלָנוּ בְּמִים אֲדִירִים לְבָקֵשׁ תַּאוֹת יֶצֶר
הָרָע. צָעֲדָנוּ בְּפָנֵי מִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ:

קִשְׁיָנוּ עוֹרָף. [פ' מהראוי לאדם כשישמע לדברי המוכיח או כשרואה
שנענש בממון או בחוליו ר"ל הוא או בניו, בודאי מהראוי שיכנע וישוב אל ה',
אבל קשינו עורף ולא עשינו תשובה ותלינו שזה בא במקרה ולא מן ה'].
קִלְקַלְנוּ דְרָכֵינוּ. קִלְקַלְנוּ צִיּוֹרוֹת הַשְּׁפַע וְהַקְדוּשָׁה וְהַבְרָכָה
הַיּוֹרְדִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַפְכָנוּ אוֹתָם לְבוֹרוֹת נִשְׁכָּרִים אֲשֶׁר לֹא יָכִילוּ
הַמִּים, וְגִרְמָנוּ גִּלּוֹת הַשְּׂכִינָה וְחֲרָפָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שִׁפְחָה כִּי יִרְשָׁה
גְּבִירָתָהּ וְעַבְדָּהּ כִּי מֶלֶךְ. שִׁכְבָנוּ בְּבִשְׁתָּנוּ וְכִיסְתָּנוּ כְּלִימָתָנוּ, כִּי
עוֹנוֹתֵינוּ הָיוּ אֵלֶּה, וּפִשְׁעֵינוּ הָאֲרִיכוּ קִצֵּינוּ, וְחִטְאוֹתֵינוּ מָנְעוּ הַטּוֹב
מִמֶּנּוּ, אוֹי לָהֶם לְבָנִים שֶׁגָּלוּ מֵעַל שׁוֹלְחַן אֲבִיהֶם זֶה כְּמָה אֲרָךְ יָמִים
וְשָׁנִים רַבִּים וְרָעִים. קִפְצָנוּ יְדֵינוּ מִלִּיתָן צִדְקָה. קִבְּלָנוּ לְשׁוֹן הָרָע.
קִלְקַלְנוּ חֲבֵרֵינוּ וְנִשְׁוֹתֵינוּ. קִלְקַלְנוּ עֲצָמֵנוּ וּבְנֵינוּ. קָרִינוּ בְּסִפְרִים
חִיצוֹנִים. קָנָנוּ מַעוֹשֶׁר וְכָבוֹד וְחֻכְמַת אֲחֵרִים, וּבִקְשָׁנוּ לְדַבֵּר
בְּגִנוּתָם:

רָשַׁעְנוּ. [פ' עשינו מעשים שעל ידי זה נקרא רשע]. רָעִים לְשָׁמַיִם
וְלַבְּרִיּוֹת הָייְנוּ. רָבָנוּ עִם אָדָם חָנָם. רָדַפְנוּ אַחֵר הַשְּׂרָרָה וְהַכְּבוֹד.
רַמִּינוּ אֶת רַעֲיוֹנוֹ. רָצָנוּ לְמַחְלֻקָּה וְעִבְרָה:

שְׁחַתְנוּ. [פ' עשינו מעשי השחתה]. שִׁכְחָנוּ תּוֹרָתָהּ. שִׁכְחָנוּ אֱלֻקוֹתָהּ.
שִׁקְרָנוּ בְּבִרְיַת קֹדֶשְׁךָ. שְׁחַתְנוּ זֶרַע קוֹדֶשׁ וּבְרָאנוּ מִשְׁחִיתִים לְחַבֵּל,
גַּם בְּכַנְפֵינוּ נִמְצְאוּ דָם נִפְשׁוֹת אֲבִיוֹנִים וְדַמְעַת הָעֲשׂוּקִים. שִׁבְרָנוּ
כָּלִים בְּחֻמָּתָנוּ. שְׁתִּינוּ סֵתֶם יֵינָם. שְׁחַתְנוּ פְּאוֹת הָרֹאשׁ וְהַזָּקֵן. שִׁקְרָנוּ
בְּכָל מִיָּנִי שֶׁקֶר וְתַחְבּוּלוֹת וּמִרְמוֹת. שְׁמַחְנוּ בְּמַפְלַת אוֹיְבֵינוּ. שְׁנֵאִתִּי
שְׁנֵאִתִּי חֵנֶם:

תַּעֲבָבְנוּ. [פ' עשינו מעשים רעים שע"ז נקרא האדם תועבה]. תַּעֲבָבְנוּ כָּל
אִישׁ תּוֹכַחַת. תַּקְעָנוּ כַּפֵּינוּ וְלֹא קִיַּמְנוּ. תִּבְלִין עֲשִׂינוּ לְשִׁמּוֹתֵינוּ.
תוֹהִים הָייְנוּ עַל הָרָאשׁוֹנוֹת:

תַּעֲנִינוּ. [זהו וידוי כללית, היינו כמו שכתוב (ישעיה נ"ג) "כולנו כצאן תענינו",
כי לא הלכנו בדרך הישר. ולכן אף אתה לא עזרתנו לשוב, כאז"ל (שבת קד).
הבא לטמא פותחין לו, ר"ל שאין משמרין אותו משמים לסייעו שישב עד
שישים האדם אל לבו שישב, ואז הבא לטהר מסייעין אותו, וזה שאמר
תַּעֲתֵעֵנוּ, רצה לומר שהנחת אותנו על בחירתנו להיות תועים]:

ניצול התעוררות הלב בימי הצרה להתפלל גם על הגאולה - שבקשה זו רצויה ביותר לפני ה', וגם בגאולה העתידה יתוקן הכל

כתב **המגיד מדובנא** ז"ל (קול בוכים - איכה סוף פרק א' ד"ה מדרש אילו זכיתם): ידוע שאנחנו
מחוייבים מכח השכל להתפלל על גאולה העתידה, וגם ממה שקיבלנו עלינו בשעת
החורבן שנזכור את ירושלים על ראש שמחתנו (תהלים קל"ז ו). וגם כל צבא השמים
מצפין מותי ישמע קול התור בארץ להתעורר מלמטה ולהתפלל על חורבן הבית ועל
הגלות, וכמוזכר בגמרא (ברכות ג). במעשה דרבי יוסי שנכנס לחורבה אחת מחורבות
ירושלים ושמע בת קול שמנהמת כיונה ואמרת "אוי לבנים שבעונותיהם החרבת את
ביתי ושרפתי את היכלי והגליתם לבין האומות", ואמר לו אליהו שבכל יום ויום שלש
פעמים אומרת כך, ע"ש. ואנחנו לא כן עושים היום הזה, כי אם בבוא עת התפילה אנו
מבלין אותה בעוה"ר להתפלל על צרותנו, איש איש על נגעי לבבו אשר יחסר לו מעניני
העולם הזה, ותכלית הבקשה הרצויה בעיני ה', לא יעלה על לב איש להתפלל עליו -
אשר ממנו תוצאות כל מחסורינו, כי בבנין המקדש ממילא יתוקן כל מחסורנו! עכ"ד.
ודומה לזה בדרשת **הגר"ח מוואלאזין** ז"ל (דרוש ליום א' דסליחות שנת תקע"ב): אם היינו
מכוונים בכל התפילות ובקשות רק על צער השכינה כביכול, היינו זוכים להיות נענים

